1854. N°. 92.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 2 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 1 Augustus.

Wij vernemen, dat Z. K. H. de Prins van Oranje tegen de helft dezer maand met zijnen Gouverneur, den Heer Luit.-Col. Jhr. E. A. O. de Casembroot, buitengewoon Adjudant van Z. M. den Koning, het voor Z. K. H. ten dien einde van wege Z. M. aangekochte huis op het Rapenburg alhier, zal komen betrekken, ten einde zijne voorbereidende studien tot de Academische lessen aan te vangen.

— De Heer Dr. C. J. Temminck, Directeur van 's Rijks Museum van Nat. Historie alhier, is door den Koning van Portugal benoemd tot Ridder der Kon. en Militaire Orde de la Conception.

— Volgens bijzondere berigten, ll. Zaturdag aan de Sterrewacht alhier ontvangen, heeft de Heer Hind te Londen, den 22sten Julij, in het sterrebeeld de Steenbok zijne tiende planeet ontdekt. Uit eene meer naauwkeurige aanduiding van de plaats waar, en uit eene waarneming, te Bilk den 26sten Julij op de nieuwe planeet volbragt, was de rigting harer schijnbare beweging af te leiden, en zij werd dan ook Zaturdag avond alhier onmiddellijk gevonden. Hare schijnbare plaats te 11u 51m 15s M. Tijd was als volgt: R. O. 315° 50′ 24″,6 Afw. Z. 16° 40′ 37″,4. De Regte Opkl. neemt thans dagelijks 14′ 20″ af en de Z. Afw. 2′ 55″ toe.

Indien het vermoeden zich bevestigt, hetgeen bijna ontwijfelbaar is, dat de nieuwe planeet zich tusschen de loopbanen van Mars en Jupiter om de zon beweegt, is zij de dertigste asteroide. Zij heeft het licht eener ster van de tiende grootte en is dus alleen met goede kijkers waar te nemen.

— De Hoogl. P. O. v. d. Chijs, Dir. van het Kab. van Munten en Penningen alhier, heeft onlangs, volgens berigt in de *Gron. Prov. en Sted. Cour*, de Prov. Groningen met een wetenschappelijk doel bezocht, namelijk, om op te sporen, of zich aldaar nog hem onbekende Munten bevinden, welke opgenomen moeten worden in het 5de deel van zijn door Teylers 2de genootschap bekroonde werk: *over de Munten der voorm. Heeren en Steden van Nederland van de vroegste tijden tot aan de pacificatie van Gent*, welk deel handelt over de Munten van *Friesland*, *Groningen* en *Drenthe*. De Hoogleeraar heeft daartoe o. a. de verzameling van den Heer H. J. Wichers te Delfzijl bezocht.

Daar het nu en voor de geschiedenis en voor de beoefening der Munt- en Penningkunde van het hoogste belang is, dat alle in de prov. Friesland, Groningen en Drenthe geslagene munten, door opname in dit werk, der vergetelheid worden ontrukt, is het te wenschen, dat den Hooggeleerden uitgever alle mogelijke mededeelingen geworden van hen, die zoodanige munten in hunne verzamelingen bezitten, of in staat zijn aanwijzing van dezelve, ter bereiking van het voorgestelde doel, te geven.

— De luchtbol van den Heer Lassaigne, die ll. Zaturdag namiddag alhier opsteeg, is na eenigen tijd op matige hoogte te hebben gezweefd, behouden in de nabijheid van 't Haagsche Schouw neergekomen.

— In den avond van den 29sten Julij is de diligence van van Gend en Loos, die ten half 12 ure alhier moest aankomen, tusschen Rotterdam en Overschie eenigzins in den grond gezakt, zoodat zij hare reis niet heeft kunnen voortzetten en eerst heden morgen ten elf ure alhier is aangekomen.

— Morgen zal de Minister van Koloniën geen gehoor verleenen.

— Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn bevracht de navolgende 13 schepen, als: 6 voor Amsterdam; 1 voor Dordrecht; 5 voor Middelburg en 1 voor Schiedam.

— Uit Oud-Beijerland, (met 3600 inwoners) wordt als eene bijzonderheid medegedeeld, dat er uit deze gemeente, benevens eenige andere uit dit eiland, van April ll. tot heden, reeds 150 personen naar Amerika vertrokken zijn, grootendeels ter verbetering van hun bestaan.

— De eerste blaauwe pruimen uit het Geldersche te Rotterdam aangebragt, zijn aldaar den 29sten Julij per stoomboot naar Engeland; als ook de eerste ajuin in mudsmanden naar verschillende Schotsche havens verzonden.

— Z. M. de Koning van Portugal heeft, bij gelegenheid van zijne reis langs den Rijnspoorweg, aan den Heer Ingenieur der exploitatie bij gezegden spoorweg, C. H. Schanze, ten geschenke doen uitreiken twee rijk gezette met brillanten voorziene overhemdsknoopjes, als blijk zijner tevredenheid voor de goede zorgen, door dien Heer bij deze reis aan den dag gelegd.

— De Ned. Entomologische vereeniging heeft tegen den 12den Aug. te Haarlem hare jaarlijksche algemeene vergadering uitgeschreven.

— Een Londensch dagblad deelt omtrent den vermoedelijken dader van den moord aan den Ringdijk het volgende mede: Donderdag is die persoon in het verhoor genomen in Mansion-House, door den alderman Muggeridge. De gevangene gaf voor Frans de Haas te heeten; de Officier van Policie Thain arresteerde hem Woensdag namiddag in een logement in White-Chapel. Hij had zich reeds van eene plaats voorzien op het schip Constellation, dat 29 Julij naar New-York zou vertrekken. De policie-ambtenaar Thain herkende hem aan het lidteeken op de linkerhand, terwijl zijn uiterlijk met het overgemaakte signalement overeenstemde. Bij het onderzoek vond men eenig Engelsch geld bij hem. Ook werd hij in 't bezit gevonden van een pistool, met kruid en lood; op sommige zijner kleederen, vond men bloedvlekken, die gedeeltelijk uitgewasschen waren. De Heer May, Ned. Consul Gen., verzocht uitstel om den gevangene te doen voorkomen, daar een Hollandsch policie-officier naar Engeland onderweg was, om den gevangene naar Holland terug te brengen. De alderman Muggeridge besloot hierop, dat, ofschoon er geen tractaat bestaat tusschen Engeland en Holland, het een van die gevallen was, welke hem zouden regtvaardigen, om den beschuldigde gevangen te houden, tot dat de meening van den Minister er over gekend was.

Zaturdag was de Nederl. ambtenaar van policie aangekomen met getuigen, hij herkende den beschuldigde, deze werd in Mansion-House andermaal verhoord, en zou Zondag naar Rotterdam worden vervoerd. Hij is aldaar aangekomen, gisteren naar Amsterdam vervoerd en in het huis van Arrest geplaatst.

— Naar wij vernemen, is de jager, die dezer dagen te Leeuwarden, zie *Leyd. C.* van den 26sten Julij, bij eene vechtpartij door zijnen makker zoo hevig werd verwond, aan de gevolgen daarvan overleden.

— Uit Hardinxveld verneemt men, dat het met de zalmvangst, welke hier in de Merwede voor velen een middel van bestaan oplevert, sedert eenigen tijd vrij goed gaat, den 29sten Julij waren aldaar op den afslag 47 aangevoerd, welke voor 40 à 50 cents de 5 Ned. oncen verkocht werden.

— Uit 's Hertogenbosch wordt gemeld, dat de Prov. Staten van Noord-Brabant op voorstel van het lid der Staten Jhr. Mr. J. B. A. J. M. Verheijen, eene subsidie van f 3000 uit de provinciale fondsen toegestaan hebben, in de kosten tot bouwing van de lokalen, bestemd tot boekerij en museum voor het Prov. Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant, boven de lokalen van het te bouwen Stedelijk Gymnasium.

— In de *Javasche Cour.* van 20 Mei is afgekondigd een Kon. besluit van 28 Februarij ll. bekrachtigd, op de uitoefening van kerkelijk opzigt en tucht, voor de Protestantsche kerk in Ned. Indie. Het eerste hoofdstuk bevat algemeene bepalingen, daarin wordt onder anderen gezegd, dat het hoofddoel dezer collegien is, om door het houden van een godsdienstig en zedelijk toezigt, zoo op de leden der gemeenten, als wel inzonderheid op de kerkelijke ambtenaren en beambten, de handhaving der leer van het Evangelie en der zuiverheid van zeden, zooveel mogelijk, te bevorderen, waarbij echter hare leden zich als vaderlijke opzigters, niet als regters, behooren te beschouwen, zoodat ook niemand, de regtspractijk of het beroep van zaakwaarnemer voor eenige regtbank uitoefenende, als zaakgelastigde voor kerkelijke collegien zal toegelaten worden. Het tweede hoofdstuk handelt van de kerkeraden. Het derde, van het beroep op het kerkbestuur. Het vierde, van het kerkbestuur in zake van kerkelijke tucht, welke onmiddellijk voor hetzelve behooren. Hierin wordt o. a. gezegd, dat het toezigt over kerkelijke ambtenaren steeds met meerdere gestrengheid behoort gehouden te worden, dan over leden der gemeenten, en niet slechts zedelijk wangedrag, maar ook wel inzonderheid misdragingen in hunne kerkelijke bedieningen en verwaarloozing der daaraan verbondene pligten, in hen niet onbestraft mogen gelaten worden. Het vijfde, van het kerkbestuur in kerkelijke geschillen. Het geheel bevat 58 artikelen.

'sGRAVENHAGE, 31 Augustus.

Z. M. heeft tot Rector Magnificus bij de Hoogeschool te Groningen voor het Academiejaar 1854—55 benoemd den Hoogl. C. Star Numan.

— De Heer Lightenvelt, buitengewoon Gezant bij het hof van Frankrijk, bevindt zich thans alhier.

— Voor het korps mariniers is thans een ander uniform bepaald, waarbij zij de chakot en sabel van het infanterie-model bekomen, benevens verandering in vorm en uitmonstering van de rokken en jassen.

— Het heeft den Keizer der Franschen behaagd, als blijk van belangstelling voor de beide prachtwerken *Javasche Oudheden* en *Oostindische typen*,

voortbrengsels van de steendrukkerij van den Heer Mielink alhier, hem toe te kennen eene gouden medaille, met Zr. Ms. beeldtenis.

— Alhier is aangekomen en aan het hôtel de Bellevue afgestapt de Heer Charles D. van Lennep, Consul van Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen te Smyrna, komende van Konstantinopel, met familie.

— Heden zijn met den eersten spoortrein uit de residentie vertrokken een detachement van het regement grenadiers en jagers, naar het kamp van Zeist, om de voorbereidende werkzaamheden aldaar te verrigten. Dit detachement, sterk 2 Officieren en 40 manschappen, zal den eersten dag tot de Bilt marcheren, om den volgenden dag het kamp te betrekken; — ook het 2de regement dragonders, alhier in garnizoen, zal zich naar het kamp te Reijen begeven. Alleen het depôt blijft hier in garnizoen.

Provinciale Staten van Zuidholland.

Zitting van Donderdag 27 Julij.

In deze zitting is uitgemaakt, dat de bewaarscholen inrigtingen van lager onderwijs zijn, waarop de wet van 1806 van toepassing is. Eene commissie is benoemd om een reglement voor die instellingen te ontwerpen.

Zitting van Vrijdag 28 Julij.

In deze zitting zijn de beraadslagingen ten einde gebragt over het ontwerp-reglement voor het Hoogheemraadschap van den Krimpenerwaard. Het is aangenomen met 42 tegen 5 stemmen.

Door de commissie voor het verzoek om subsidie, tot verbetering van den weg van Oostvoorne naar Rockanje, is rapport uitgebragt en besloten, onder voorwaarde, dat de belanghebbenden zich verbinden tot voortdurend onderhoud zonder plaatsing van tollen, niet meer dan de helft der kosten voor de daarstelling, beraamd op eene som van ƒ 9,800, van wege de provincie toe te staan, te vinden op de begrooting van 1856, de overige helft door de belanghebbenden te dragen.

De beraadslagingen over de aanmoediging van de inenting der longziekte op runderen, zijn niet ten einde gebragt, wegens het ongenoegzaam getal leden tot het nemen van een besluit. — De vergadering is gescheiden tot aanst. Dingsdag, des morgens ten half 11 ure.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vervolg van de Zitting van Zaturdag 29 Julij.

De Heeren Sloet tot Oldhuis, Mackay en v. Nispen v. Sevenaer dragen elk een amendement voor. Dat van laatstgenoemde wordt met algemeene stemmen aangenomen luidende als volgt:

»De Gouv.-Gen. zorgt, dat overal waar de landrente geheven wordt volgens den gemeentelijken of dorps aanslag daarmede voorloopig worde voortgegaan. De grondslagen voor den aanslag in de landrente worden bij algemeene verordening vastgesteld. In het verslag, bedoeld bij het 1ste lid van art. 60 der Grondwet, wordt jaarlijks opgave gedaan van de maatregelen naar aanleiding van dit artikel genomen," en daarna het veranderde art. zonder stemming.

Art. 63 en 64, over markten en bosschen zijn na geringe wijziging mede, zonder stemming aangenomen. Voorzetting op Maandag, zullende echter vooraf de raming der uitgaven voor de Kamer voor 1855 in behandeling worden genomen.

Zitting van Maandag 31 Julij.

In deze zitting is in comité-generaal behandeld de raming van uitgaven ten behoeve der Kamer voor het dienstjaar 1855.

De Kamer heeft zich achtereenvolgens vereenigd met de vroeger door de betrokken Commissiën van onderzoek voorgestelde conclusiën bij de uitgebragte rapporten op: het Verslag der Rekenkamer over 1852; dat der Regering, omtrent door den staat der West-Indische Koloniën over 1851; waaromtrent den Minister van Koloniën eenige nadere inlichtingen zullen worden gevoegd; de publicatie van den Gouv.-Generaal omtrent den vrijen aanvoer van rijst in Nederl.-Indie; de rekening wegens het fonds voortspruitende uit de koopprijzen van domeinen over 1852; die van ontvangst en uitgaaf der door het Ministerie van Marine gedane verstrekkingen over 1851.

De beraadslaging over het aanhanging wets-ontwerp wordt voortgezet.

Op art. 65 omtrent de bevoegdheid van den Gouv.-Generaal tot het verkoopen van gronden zijn twee amendementen voorgesteld: een door den Heer van Hoëvell, het tweede van den Heer Baud, die bij het artikel, wilde gevoegd hebben eene 3de alinea van den volgende inhoud:

»De Gouv.-Generaal kan gronden uitgeven in huur volgens regels bij algemeene verordening te stellen. Onder die gronden mogen niet begrepen worden de zoodanige door de inlanders ontgonnen of als gemeene weide of uit eenigen anderen hoofde tot de dorpen of dessa's behoorende."

Na eene langdurende beraadslaging is het amendement van den Heer van Hoëvell met 30 tegen 22 stemmen verworpen; de wijziging van den Heer Baud met 51 tegen eene stem aangenomen, waarna het aldus gewijzigde artikel is goedgekeurd.

Art. 66 bepalende, dat op de eilanden van den O.-I. Archipel geene nieuwe Gouvernements-vestiging worden daargesteld zonder magtiging des Konings, is zonder stemming goedgekeurd.

Het IIIde Hoofdst. art. 67, 68 en 69 over het burgerlijk bestuur, zijn zonder stemming aangenomen.

Over het IVde Hoofdst. rakende de gewestelijke en plaatselijke besturen, is beraadslaagd tusschen den Heer Thorbecke en de Minister van Koloniën.

Voortzetting op morgen.

Zitting van Dingsdag 1 Augustus.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over het ontwerp tot vaststelling van het regl. op het beleid der Regering in Ned. Indië, en wel over art. 70. — Het woord voeren hierover de HH. van Hoëvell, Rochussen, Baud, Thorbecke, van Goltstein, van Lennep en de Minister.

De Heer van Hoëvell stelt op dit art. een amend. voor, zoo ook de Heer Baud en de Heer Thorbecke; die onderscheidene amendementen worden aan eene stemming onderworpen, dat van den Heer van Hoëvell wordt verworpen met 21 tegen 16 stemmen; dat van den Heer Baud aangenomen met 32 tegen 25 stemmen; dat van den Heer Thorbecke verworpen met 28 tegen 25 stemmen. Het art. wordt daarna, zoo als het door den Heer Baud is gewijzigd, aangenomen.

Alsnu worden behandeld de vroeger aangehouden artikelen tot na de beslissing over art. 70. Als art. 55, dat zonder stemming worden aangenomen.

Art. 60 is in behandeling.

GRONINGEN, 30 Julij.

Een drietal kinderen van den Heer Flesch te Minnertsga werden in den nacht van Zondag op Maandag hevig ongesteld, zoodat de geneesheer, die geroepen werd, verklaarde, dat zij blijkbaar iets vergiftigs moesten hebben genuttigd, waarvan niemand echter eenige verklaring wist te geven. De ongesteldheid nam zoodanig toe, dat reeds den volgenden morgen twee van hen, een jongentje van 7, en een van 14 jaren oud, onder de hevigste smarten bezweken; het derde broetje geraakte gelukkig aan het braken, en verkreeg daarna eenige bewustheid terug, zoodat men uit de uitgeworpene zelfstandigheden en uit de verklaring des knaaps de oorzaak gewaar werd: en deze was, dat de kinderen, Zondag middag, in den tuin des onderwijzers de vrucht van een aldaar zich bevindend zoogenaamd peperboomtje hadden genuttigd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 Julij.

Men verneemt, dat Koning Leopold zich naar Boulogne zal begeven, in September e. k., wanneer de Koning van Portugal en vermoedelijk ook Prins Albert zich daar bij den Keizer der Franschen zullen bevinden.

— De Koning van Portugal heeft, voor zijn vertrek van hier 1000 fr. ten behoeve van de armen dier stad geschonken.

— Eergisteren is het eerste openbare wasch- en badhuis alhier plegtig ingewijd.

— Tegen het einde der maand Augustus zal met groote festiviteiten te Antwerpen gevierd worden het 104-jarig bestaan der academie van schoone kunsten aldaar.

— De bekende regtsgeleerde Warnkoenig, welke vroeger gedurende verscheidene jaren Hoogleeraar te Luik en te Gend is geweest en thans een leerstoel te Tubingen vervult, heeft te Brussel een belangrijk geschrift uitgegeven, bevattende een geschiedkundig overzigt van het geschil tusschen het episkopaat en de regeringen van het grondgebied, waaruit de geestelijke provincie van den Opper-Rijn bestaat. Dit geschrift verspreidt veel licht over het veel besproken Badensche geschil.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Julij.

In de zitting van het Lagerhuis werd van Regeringswege eene som van 45,000 £ gevraagd, tot afdoening van geldelijke vorderingen, voortgekomen uit de beschikkingen, die gemaakt zijn omtrent het bestuur van het Souvereiniteitsland in Zuid-Afrika. Deze aanvrage werd door den Heer Peel, den Onder-Secretaris van het Dep. van Kolonien, toegelicht. Die som, zeide hij, is noodig 1°. tot goedmaking der uitgaven, die de Commissaris van de Britsche Regering, de Heer Clerk, gedaan had, ten einde uitvoering te kunnen geven aan het plan, om het Souvereiniteits-land van Engelands koloniaal gebied af te scheiden. 2°. tot schadevergoeding voor de Nederl. landbouwers, die zich aan de zijde van de Britsche Regering geschaard hadden in den twist met de inlanders. 3°. om de Boeren schadeloos te stellen, wier eigendom in bezit was genomen, terwijl zij in 1848 onder aanvoering van Praetorius tegen de Britsche Regering de wapens voerden. Het scheen den Heer Clerk beter, met de Hollandsche Boeren, benoorden de Vaalrivier gevestigd eene schikking te maken door hun eene vergoeding aan te bieden voor het verlies hunner have die, terwijl zij tegen Engeland vochten, door andere stammen was in bezit genomen, dan toe te laten, dat de Boeren terugkeerden, en met de tegenwoordige bezitters dier have eenen strijd begonnen. »Alles te zamen genomen, zoo besloot de Heer Peel, is het eene belangrijke bezuiniging, vrede in de kolonie te hebben ten koste van 45,000 £."

De gevraagde som is, zonder hoofdelijke stemming, toegestaan.

— Voor vuur en licht wordt jaarlijks aan het Parlement (dat gewoonlijk van Maart tot Augustus of September zit) 14,000 (ƒ 168,000) in rekening gebragt. Daarvan wordt 4435 £ (ƒ 53,220) verbrand aan olie en was in de portalen en binnenkamers van het gebouw.

— Het departement van marine heeft bevel gegeven tot het bouwen van nog acht oorlogschepen van verschillende grootte, als twee van 20 stukken geschut te Chatham, twee van 16 en twee van 8 te Deptford, een van 20 te Woolwich en een van 20 te Sheerness.

— De door Sir Ch. Napier verlangde flotilje van weinig diepgaande stoomkanonneerbooten is bijna gereed, zijnde weder eenige van die vaartuigen op het punt om te water te worden gelaten. Men denkt, dat dit eskader in de tweede week van Augustus in de Oostzee zal verschijnen.

— Het *Tory* dagblad *The Press* zegt: wij hebben reden om te gelooven, dat ten gevolge van dringende tijdingen van een bijzonderen aard, Lord Stepford order heeft ontvangen om onmiddellijk naar de Oostzee te vertrekken.

— Een groot getal ovens om kogels te gloeijen zijn uit Londen naar de Oostzee gezonden.

— Den 22sten dezer heeft een doosje met lucifers, in de winkelkast van den Heer Forster, door de brandende stralen der zon vuur gevat, en geraakte met vele andere daarnaast staande doosjes, benevens andere voorwerpen in brand. Gelukkig werd de vlam nog tijdig genoeg gebluscht, om groote onheilen te voorkomen.

— Uit Gibraltar is van den 10den de tijding ontvangen, dat het Fransche transportschip Pericles, van Bordeaux komende, met provisien en 2 millioen fr. voor het leger in het Oosten bestemd, bij Malaga met eene stoomboot in aanzeiling gekomen en gezonken is.

— Berigten van Hong-Kong van 6 Junij melden, dat de zeeroovers op de westkust weder zeer geducht zijn. Het Hollandsche schip Paul Johan, van 700 ton, Kapt. Poort, (te Schiedam te huis behoorende), dat aldaar den 25sten arriveerde, werd door hen vermeesterd; maar aangezien de lading slechts uit steenkolen bestond, hebben zij het schip weder losgelaten, na alles van waarde medegenomen te hebben. De Kapitein en manschap werden gekwetst en de Stuurman, ernstig gewond zijnde, werd door de zeeroovers over boord geworpen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Julij.

Voor 's Keizers vertrek naar Biarritz heeft hij bij zich ontvangen El-Hadj-Bou-Khiba, Gezant van Abd-el-Kader, die te Parijs gekomen was, om namens den Emir aan den Keizer die Arabische paarden ten geschenke te geven, van de edelste rassen der Syrische woestijn. De Keizer heeft dit geschenk welgevallig aangenomen, en Bou-Khiba eene prachtige snuifdoos met zijn naamcijfer in brillanten vereerd.

— De moeder van den voormaligen Franschen Gezant te Weenen, Mw. St. Aulaire, is dezer dagen overleden. Deze dame schitterde reeds aan het Hof van Koning Lodewijk XV en zij stierf juist op haren 100sten verjaardag. Hare kleindochter is de Hertogin de Cazes, de echtgenoote van den bekenden Minister van Lodewijk XVIII.

— Tot dusverre hebben de onderhandelingen over de Turksche leening nog tot geen resultaat geleid. De HH. Black en Durand hebben pogingen aangewend bij de maatschappij van het mobilair crediet, met Mires, enz. Men spreekt thans ook van nieuwe onderhandelingen met den Markies de Lavallette.

— In den avond van den 26sten ongeveer 7 ure brak eene soort van hoos over Parijs los. Den geheelen dag was de lucht bedekt, en de dampkring met electriciteit bezwangerd. Tegen 5½ ure schenen eenige groote regendroppels een onweder aan te kondigen, doch het weder helderde een weinig op, tot dat omstreeks 6½ ure de wolken zoo dik werden, dat men licht moest op steken. Plotseling braken de wolken los, en met hevigheid stroomde de regen neder. In weinig oogenblikken waren meren gevormd op de kruiswegen, waarin de hellende straten uitloopen. Op sommige punten verdwenen rijtuigen en paarden tot over de helft in het water; kinderen konden zwemmen bij den ingang der rue de la Victoire. Eene net gekleede dame is letterlijk in het midden der straat in het water gevallen, doch werd gered. Toen de regen een weinig had opgehouden, zette eene windvlaag op, die een der groote boomen in den tuin der Tuilerijën in tweeën sloeg, in de laan van Neuilly drie en in de Champs-Elysées twee dikke boomen ontwortelde. Op deze windvlaag volgde een allerverschrikkelijkst onweder. De spoorweg van Anteuil is bij het station Courcelles over een afstand van 200 el onbruikbaar, door de overstrooming.

— In eene der jongste zittingen van het Parijsche Instituut heeft de Heer Stanislas Julien, de inleiding van een werk voorgelezen, hetwelk de geschiedenis van het Chinesche porselein behandelt. Hij meent dat deze geschiedenis tot 18 eeuwen vóór onze tijdrekening opklimt.

— Het Regeringsblad deelt een groot aantal berigten uit de departementen mede, waaruit blijkt, dat de oogst overal dermate gunstig uitvalt, dat de prijzen der verschillende graansoorten daardoor reeds eene gevoelige daling ondergingen.

— Aan de Parijsche Morgue waren den 27sten zoo veel verongelukte zwemmers en badenden nedergelegd, dat men er zich verdrong, om vermiste bloedverwanten te herkennen. Een rijk man herkende daar het lijk van zijn eenig kind, dat, als zoo vele anderen, het slagtoffer zijner onvoorzigtigheid geworden was.

— Eergisteren is een pleiziertrein van Parijs naar Duinkerken vertrokken met 700 personen. De vracht voor eene plaats heen en terug bedroeg slechts 9 fr.

— De bedevaarten naar het H. Land schijnen in de mode te komen. De twee eerste bedevaarten hebben zooveel bijval gevonden, dat men reeds een derden togt in gereedheid brengt. De aanvragen tot deelneming zijn zeer talrijk, maar de Commissie het denkbeeld willende doen verdwijnen, dat deze zaak slechts eene speculatie is, is zeer karig met het toelaten van deelnemers. In de laatste bijeenkomst zijn 21 personen toegelaten; buitendien zullen er nog enkelen aangenomen worden. Deze derde bedevaart zal gedurende de laatste vacantie plaats hebben, en het vertrek is op 26 Aug. vastgesteld.

SPANJE.

MADRID, 29 Julij.

Men verzekert ten stelligste, dat de Koningin geneigd is om de nationale vrijheden te waarborgen. Men verzekert echter tevens, dat de Koningin-Moeder zich daar ten heftigste tegen verzet. Uit de laatste bewering schijnt te blijken, dat Maria Christine zich dien dag nog alhier bevond.

— De stads courant bevat de proclamatie der Koningin. H. M. betuigt haar vertrouwen in de Spanjaarden en in den Maarschalk Espartero. Zij kondigt bovendien de opbeping der Cortes aan. Een en ander is bij de bevolking gunstig opgenomen. De Generaal San Miguel ontwikkelt eene groote bedrijvigheid ter handhaving der orde. Het land is thans in rust.

— Espartero is heden in de hoofdstad aangekomen. Hij is met geestdrift ontvangen, men riep: Leve de constitutie! Leve de Koningin! Leve Espartero!

— De Generaal Concha, een der Krijgsoversten, die door het gevallen Ministerie vervolgd zijn, is weder in Spanje gekomen, en bevond zich den 26sten Julij te Barcelona.

— Toen Espartero te Saragossa kwam, was hem daar een feestelijke intogt bereid, zoo als slechts aan een Vorst te beurt valt. Logrono verlatende, was hij van niet meer dan 3 personen vergezeld; onder weg echter sloot zich ieder, die maar paard en wagen ter beschikking had, bij hem aan, zoodat hij, voor de poort van Saragossa gekomen, zich aan het hoofd bevond van 40,000 menschen zoo te voet als in rijtuigen. In de stad zelve wachtte eene digte, onafzienbare massa hem op, wier getal men op 400,000 zielen begroot, daar, behalve de bevolking van Saragossa, al de bewoners der omliggende plaatsen derwaarts waren gestroomd. In de straten, welke hij doortrok waren de balkons met nationale vlaggen, gouden en zijden stoffen, bloemen enz. versierd. Prachtig gekleede Dames wierpen onder het uitbundig gejuich van *leve Espartero!* den Generaal ruikers en op gekleurd papier gedrukte verzen toe. De Generaal was in burgerkleeding, zat in een open cales en droogde met zijnen zakdoek, dien hij bij herhaling aan zijne oogen bragt om de tranen van aandoening af te wisschen, die er aan ontwelden.

— De *Moniteur* bevat een berigt uit Bayonne van 28 Julij, waarin gezegd wordt, dat de leiders der beweging een gezantschap naar de Koningin hadden gezonden, om haar uit te noodigen het paleis te verlaten en zich aan de bevolking te vertoonen, haar verzekerende, dat zij van de zijde des volks eerbiedig ontvangen zou worden. Men hoopte, dat de komst der Generaals een einde zal maken aan den gespannen toestand, en dat daardoor ook weder de arbeiders tot het werk zullen terugkeeren.

— Te Barcelona heeft de Regering het gebruik van zoodanige werktuigen in de fabrieken verboden, wier aanwending te veel nadeel zou toebrengen aan den handwerksman. Zoo dit niet een tijdelijk toegeven is aan vooroordeel, toont die Regering al zeer weinig 't waar belang des volks te beseffen.

ITALIË.

Parma is in staat van beleg verklaard. De studenten hebben deelgenomen aan den opstand. Tegen het koffijhuis Ravazzoni werd met kanonnen geschoten, aldaar vielen 5 dooden en werden verscheidene personen gekwetst. Men gelooft, dat de oproerige beweging een gevolg is geweest van ophitsingen en woelingen der Mazzini-partij. Te Piacenza zijn 30 personen uit de volksklasse in hechtenis genomen. Men houdt thans, volgens een brief uit Turyn aan de Weener *Presse*, alles voor afgeloopen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 28 Julij.

De Koning heeft ook den Hertog van Oporto tot Ridder der Zwarte Adelaars-Orde benoemd. De Koning van Portugal en zijn broeder hebben gisteren, onder meer merkwaardigheden dezer stad, de ateliers der beroemde kunstenaars Rauch en Kitz bezocht.

— Te Stettin is den 27sten Julij van Stokholm de tijding ontvangen, dat men in die stad tot den 25sten niets had vernomen aangaande de operatiën der vereenigde vloten tegen de Aland-eilanden; men geloofde evenwel, dat zij reeds waren aangevangen. Er waren 55 groote oorlogschepen gezien.

FRANKFORT.

30 Julij.

In het naburige Offenbach en andere fabrieksteden, zijn een groot aantal heelkundige instrumenten voor Russische rekening besteld; zij moeten binnen den kortst mogelijken tijd afgeleverd worden. Ook worden op last dier Regering, overal in Duitschland militaire artsen, tegen zeer hooge tractementen (5000 à 6000 fl.) aangenomen, met bevel zich onverwijld naar Bucharest of Jassy te begeven. Men ziet hierin een duidelijk bewijs, dat Rusland zich op nieuw ten oorlog toerust.

— Aan Dr. Moleschott, die sedert verscheidene jaren het vak der Physiologie en Authropologie met goed gevolg aan de Hoogeschool te Heidelberg heeft vertegenwoordigd, is door den Prorector, namens den Academischen Senaat een rescript van het Ministerie medegedeeld, waarin hem wordt aangezegd, dat hij zijne voorlezingen niet meer op de »ijdele en zonderlinge" wijze te houden hebbe, als hij tot nu toe had gedaan; bij weigering zou hem de bevoegdheid tot doceren ontnomen worden. Moleschott heeft daarop aan het Ministerie een brief geschreven, waarin hij bepaaldelijk protesteert tegen de opvatting zijner, in het belang der wetenschap gedane voorlezingen, gelijk die door het Ministerie geschied is, en daar hij niet voornemens is, zich zijne vrijheid van onderwijzer te laten verkorten, legt hij zijn ambt vrijwillig neder. De Heidelbergsche Universiteit heeft alzoo een aanzienlijk verlies geleden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 29 Julij.

In den jongsten tijd kwamen alhier veel Oostenrijksche onderdanen aan, die tot dus verre te Petersburg waren gedomicilieerd. Het zijn meestal personen tot den handelstand behoorende, en het schijnt dat zij, bij de stremming van alle handelsverkeer, liever de hoofdstad van hun land, dan Petersburg verkiezen, om er de ontknooping van het groote vraagstuk af te wachten.

— Er zijn berigten ontvangen van Kroonstadt in Zevenbergen, gedagteekend 11 dezer, meldende, dat de Aartshertog Albert met den Generaal Hess aldaar eene wapenschouwing had gehouden; 110,000 man Oostenrijksche troepen liggen op de grenzen van Zevenbergen.

DENEMARKEN.

KOPENHAGEN, 30 Julij.

Gisteren is de algemeene staatsregeling voor al de deelen des rijks afgekondigd. Zij zal echter eerst den 1sten September aanstaande in werking treden. De Rijksraad zal bestaan uit 50 leden, waarvan 20 — onder deze 4 uit Holstein — door de Koning zullen worden benoemd.

— De rijksraad zal eene raadgevende stem hebben in financiele zaken; hij zal over het invoeren van nieuwe belastingen beraadslagen. Zijne zittingen zullen niet openbaar zijn. Hij zal tweemaal 's jaars vergaderen. De Koning benoemt den voorzitter.

TURKYE.

Aan de Donau-oevers is den 20sten Julij een groote Krijgsraad gehouden door de Bevelhebbers der verbonden legers. De Oostenrijksche Generaal, Veldtuigmeester von Hess, heeft dien raad bijgewoond.

— De Fransch-Engelsche troepen bezetten Ibraila en beheerschen de drie monden van den Donau.

— De vloten liggen nog te Baldjick, doch zeer spoedig verwacht men de eene of andere krijgsverrigting. Talrijke transportschepen der vereenigde vloten nemen dag en nacht te Konstantinopel water en levensmiddelen in.

— Kurchid-Pacha (Generaal Guyon) heeft bevel gekregen, om aan het hoofd van het leger van Kars, in Azië weder aanvallenderwijze te werk te gaan. Door deze beweging hoopt men Perzië te doen besluiten zich voor Turkye te verklaren.

— De Porte heeft den uitvoer van graan naar Tripoli in Barbarije voor een tijdverloop van twintig dagen toegestaan.

— Te Smyrna zijn eenige ongeregeldheden voorgevallen, wegens de duurte van het graan.

— De cholera heerscht zeer hevig op de Fransche post-stoombooten en onder de Fransche troepen te Gallipoli.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat de Rekening en Verantwoording van de Inkomsten en Uitgaven dezer Gemeente over het dienstjaar 1853, met alle de daarbij behoorende bescheiden aan den Gemeenteraad, op heden is overgelegd, tegelijk voor een ieder ter lezing nedergelegd op de Secretarie dezer Gemeente, en tegen betaling der kosten algemeen verkrijgbaar gesteld.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 31 Julij 1854. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris V. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

AMSTERDAM, 29 Julij. Ds. Loosjes, van Akkrum, heeft het beroep bij de Doopsgezinde gemeente alhier aangenomen.

ADVERTENTIEN.

Zondag den 30sten Julij jl., des avonds omstreeks half twaalf ure, overleed aan de gevolgen eener kortstondige doch hevige ziekte, mijn Echtgenoot WILLEM KEMNA Jr., in leven *eerste Commissaris van Policie* te *Leyden*, in den nog jeugdigen leeftijd van 33 jaren.

LEYDEN, 1 Augustus 1854. G. A. KEMNA, Geb. ZECHNER.

Heden overleed, na eene langdurige ziekte, mijne geliefde Echtgenoot PETRUS ARNOLDUS BRONSGEEST, in den ouderdom van 48 jaren.

LEYDEN, 31 Julij 1854. M. E. BRONSGEEST, HENDRIKS.

Eenige Kennisgeving.

Voor de vele bewijzen van belangstelling bij gelegenheid van ons Huwelijk ontvangen, betuigen wij langs dezen weg, ook namens onze Ouders en Betrekkingen, onzen welmeenenden dank.

A. J. SCHRETLEN.

M. C. SCHRETLEN, VAN KLEEF.

De Ondergeteekende betuigt bij dezen zijnen hartelijken dank, en zijne Kinderen en Behuwd-Kinderen tevens den hunnen daarnevens, voor de vele bewijzen van deelneming bij het overlijden zijner dierbare Echtgenoote ontvangen.

LEYDEN, 1 Augustus 1854. J. H. SCHMIER.

De Ondergeteekenden, Directeuren van den Kon. Holl. Schouwburg, betuigen hunnen hartelijken dank, voor de gunst en den bijval, hun gedurende de afgeloopen Kermis, zoo ruimschoots ten deel gevallen; zullende zij alles aanwenden, om zich in het aanstaande Winterseizoen, door keur van Voorstellingen, die gunst en dien bijval meer en meer waardig te maken.

LEYDEN, 30 Julij 1854. BREEDÉ & VALOIS.

De PENNINGMEESTER DER COMMISSIE, belast met de Administratie over het Gebouw *tot Nut van 't Algemeen* zal op Donderdag 3 en 10 Augustus, des voormiddags van 12—2 ure, in het Gebouw, vaceren tot **uitbetaling**:

1°. Van het bedrag der Aandeelen No. 116 eerste Leening en No. 39 tweede Leening, uitgeloot in de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders den 28sten Julij 1854.

2°. Van de Renten, verschenen op de Aandeelen in de beide Geldleeningen ten behoeve van het Gebouw, verschenen 1 Julij 1854.

Blanco Quitantiën zijn verkrijgbaar gesteld bij den Concierge van het Gebouw.

De Penningmeester voornoemd,

LEYDEN, 1 Augustus 1854. P. C. LEZWIJN.

J. IMANS, van ouds van der PLAS,

maakt aan zijne geëerde Begunstigers en Stadgenooten bekend, dat hij door spoedige opruiming der Kermis, nu eenige dagen met zijn **Poffertjes-kraam** staat aan het Utrechtsche Veer, beginnende te bakken op Woensdag den 2den en eindigende Woensdag den 9den Augustus. Verzoekende een ieders gunst en aanbeveling, belovende eene prompte en zindelijke bediening.

GRUTTERIJ.

Een JONGELING, oud 18 jaren van de P. G., zag zich gaarne geplaatst als **LEERLING** in eene **Grutterij**, of **Kruideniers-Affaire**, met Kost en Inwoning, liefst ten *Platte Lande*. Adres onder Lett. **L. O.** aan het Bureau dezer Courant.

Hoog-Heemraden van Rijnland, zijn voornemens op Vrijdag den 11den Augustus 1854, des voormiddags te 10 ure, in het Gemeenlandshuis te Halfwege *Haarlem* en *Amsterdam*, in het openbaar te **besteden**:

Het uitdiepen van de Kom achter de Halfweger Sluizen, over de geheele oppervlakte tot aan den regel drijfbalken, behoudens den vereischten afstand uit de boorden. En

Het uitdiepen van Geulen voor de gemelde Kom, komende uit de wederzijdsche Ringvaarten, en strekkende tot tegen de Sluizen of het Stoomwerktuig, ten einde eene dier bestedingen te doen uitvoeren naar keuze.

Zullende het genoemde worden besteed, ingevolge de Voorwaarden en het Bestek, hetwelk *acht* dagen voor het doen der Besteding, ter lezing zal liggen ter Secretarie van Rijnland te *Leyden*, en in de Gemeenlandshuizen te Halfwege *Haarlem* en *Amsterdam*, en te *Spaarnwoude*, alsmede in de Kroon te *Haarlem*, en te *Aalsmeer* in de Herberg van DE JONG.

De Aanwijzing zal *drie* dagen voor de Besteding, des morgens ten *elf* ure, plaats hebben.

Nadere onderrigting is te bekomen bij den Opziener in het Gemeenlandshuis te Halfwege *Haarlem* en *Amsterdam*.

Bij de openbare Veiling van het van ouds gerenommeerde KOFFIJHUIS ***de Twee Kolommen***, op de Breedestraat te *Leyden*, den 29sten Julij 1854, in het *Heeren-Logement* aan den Burg aldaar gehouden, is dat perceel in Bod gebragt op . . . . *f* 5,800.

Zullende de Afslag plaats hebben op aanstaanden Zaturdag den 5den Augustus des avonds ten *zeven* ure, terwijl inmiddels nog Verhoogingen worden aangenomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN, te *Soeterwoude*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 31 Julij.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gedaan.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½ pCt.	59[illegible]	59[illegible]	59[illegible]
Dito Certificaten	3 "	71½	71⅝	[illegible]
Dito dito	4 "	88⅜	88½	88⅞
Amortisatie Syndicaat	3½ "	87⅝	—	—
Handelmaatschappij	4½ "	—	—	—
O. I. Leening	4 "	88⅝	88⅞	88⅞
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½ "	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3 "	—	—	—
Dito dito	4½ "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5 "	99⅞	100	99⅞
Dito dito 1828 en 1829	5 "	99[illegible]		—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 "	83¼	—	—
Dito 1840	4 "	78½	78⅝	78½
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4 "	77	77½	
Dito dito Nieuwe	4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6 "	—	—	—
Certificaten van dito	6 "	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 f	—	—	—
Dito Obligatiën	4 "	66½	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	18⅞	18 9/16	18⅞
Dito Obligatiën	3 "	36 15/16	37¼	37⅛
Dito Binnenl. à 6 m.	3 "	33⅞	34	33⅞
Bewijzen Coupons		4 3/16	4 3/16	
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5 "	69¼	—	—
Dito	[illegible]	—	—	—
Dito Metall.	5 "	68⅝	68 9/16	68⅝
Dito Nieuwe	[illegible]	78[illegible]	78[illegible]	
Dito 1847	2½ "	31⅝	32¼	32¼
BELGIË, Bank	2½ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½ "	48¼	—	—
BRAZILIË 1824	100 £ 5 "	96¼	96[illegible]	—
PORTUGAL, te Londen	3 "	35¾	35 15/16	35 13/16
Dito dito	4 "	—	—	—
PERU	4½ "	—	—	—
VENEZUELA	3¼ "	—	—	—
MEXICO	3 "	23⅝	23⅝	—
AMERIKA, Bankactiën				

Braz. 1839, £ 100, 4½ pCt. 91¾.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt.

Wissel-Disconto 3.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.

BIJBLAD N°. 19.

KORT VERSLAG

DER

ZITTING VAN DEN GEMEENTERAAD VAN LEYDEN.

(Behoorende bij de Leydsche Courant van 2 Augustus 1854, N°. 92).

Zitting van 31 Julij.

Afwezig de HH. ten Sande, Cock, Adriaans, van Kaathoven, Taets van Amerongen, van der Boon Mesch, Leembruggen en Lisman.

De Notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

Door den Burgemeester wordt mededeeling gedaan van:

1°. Een besluit van Gedeputeerde Staten van Zuidholland, van den 12 Julij 1854 N°. 14, houdende mededeeling, dat geene aanvragen tot betaling uit, of aanwijzingen op den post van onvoorziene uitgaven mogen plaats hebben, na het tijdstip van het jaarlijks sluiten der begrooting.

2°. Een Koninklijk Besluit van 25 Junij 1854 N°. 72, waarbij de jaarwedden van de Commissarissen van Politie W. Kemna Jr. en D. A. Hendriks worden verhoogd, van den eersten met *f* 450 en van den laatsten met *f* 400.

3°. Eene dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuidholland van den 17/24 Julij 1854, houdende goedkeuring der rekening van de dienstdoende Schutterij over 1853.

Aangenomen voor kennisgeving.

4°. Eene dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuidholland van den 12 Julij 1854, waarbij op het verzoek van den Gemeenteraad van Bodegraven, deze is gemagtigd, om met de Gemeentebesturen van Amsterdam, Haarlem, Utrecht, 's Gravenhage, Rotterdam, Leyden en Gouda gemeenschappelijk te regelen de verordening op de beurtveren en het tarief der vrachtloonen, en voorts wordt te kennen gegeven, dat deze Raad zich desverlangende voor dat geval mede kan gemagtigd houden.

Aangezien deze Gemeente wel zoodanige onderwerpen met groote Gemeenten regelt, maar wat de kleinere Gemeenten aangaat dit geheel aan deze overlaat, en alleen op hun verlangen aan de schippers legplaats verleent, welke schippers geheel alleen van hunne zijde worden aangesteld, zoo wordt, op voorstel van den Burgemeester, op deze dispositie overgegaan tot de orde van den dag.

5°. Eene missive van den Staatsraad Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland, van den 24 Julij 1854, houdende kennisgeving, dat de Gemeenteraad van Almelo gemagtigd is in overleg te treden met de Gemeentebesturen van Rotterdam, Leyden en Delft, omtrent een op te rigten buitenveer, en indien zulks ook van deze zijde mogt worden verlangd, de daartoe vereischte aanvraag aan Gedeputeerde Staten zal moeten worden ingezonden.

Hieromtrent nog niets bekend zijnde, wordt besloten deze missive aan te houden.

Vervolgens legt de Burgemeester voor:

1°. De verantwoording van de ontvangsten en uitgaven dezer Gemeente over 1853.

2°. Rapport van Burgemeester en Wethouders, betreffende den Haarlemmermeer-polder.

Ter visie nedergelegd op de leeskamer.

3°. Rapport van Burgemeester en Wethouders, houdende eene voorloopig getroffen overeenkomst met de eigenaars van huizen, staande op het terrein der vergrooting van het stedelijk Ziekenhuis.

Gesteld in handen van de Commissie van Finantie, ten einde daarop te dienen van berigt en raad.

4°. Nader rapport betreffende het verzoek van B. J. Fernaug om vrijdom van Gemeente opcenten voor 10 vaten Inlandsch gedestilleerd ad 168°/₀, ter bereiding van aethers enz.

5°. Concept verordening omtrent de vereeniging der turfdragers en hunne spaarkas.

Deze stukken ter visie op de leeskamer.

6°. Voordragt van de Plaatselijke Schoolcommissie tot verlenging van het aan haar verleende subsidie.

Gesteld in handen van de Commissie van Finantie, ten fine van berigt en raad.

7°. Adressen om vrijstelling van het minerval aan het Stedelijk Gymnasium van J. J. Fraucken voor zijn zoon Johannes Jacobus Cornelis, C. D. Bähler, voor zijn zoon Louis Henri Antoine, L. P. van der Burg, voor zijn zoon Abraham Johannes.

Overeenkomstig het voorstel van den Burgemeester wordt besloten deze adressen te stellen in handen van Curatoren van het Stedelijk Gymnasium en het daarop uitgebragt rapport, wanneer dit zal ingekomen zijn, te stellen in handen van Burgemeester en Wethouders, ten fine van onderzoek.

8°. Adres van Dr. G. Greven houdende verzoek om ontslag uit zijne betrekking van 2de Onderwijzer in de Wiskunde aan het Stedelijk Gymnasium alhier.

Gesteld in handen van Curatoren van het Stedelijk Gymnasium ten fine van berigt en raad.

Aan de orde van de deliberatie wordt gesteld:

1°. Voordragt tot wijzigingen aan de nieuw te bouwen kazerne.

Door den Minister van Oorlog zijn eenige veranderingen, hetzij wenschelijk, hetzij als noodig, voorgesteld in het bestek van de in aanbouw zijnde kazerne, met de noodige veranderingen heeft de Commissie van Fabricage zich kunnen vereenigen. Ten gevolge daarvan stellen Burgemeester en Wethouders voor, de bedoelde verandering goed te keuren, met welk voorstel de Raad zich met algemeene stemmen heeft vereenigd, en alzoo op het rapport van de Commissie van Finantie magtiging tot de daartoe gevorderde uitgaven verleend.

2°. Concept-adres omtrent de registratie en overgangsregten van het Nosocomium Academicum.

Dit concept-adres aan den Koning, door de Commissie in eene vorige raadsvergadering benoemd, ontworpen, wordt na deliberatie met algemeene stemmen goedgekeurd.

3°. Voorstel van de Commissie van Finantie omtrent de voordragt betreffende de herziening van het belastingstelsel.

Dit voorstel, strekkende om de behandeling van het door Burgemeester en Wethouders aangeboden plan tot herziening van het belastingstelsel, te verdagen tot na de behandeling van de begrooting voor 1855, wordt na deliberatie, met algemeene stemmen aangenomen.

4°. Verordening op het bakken en verkoopen van brood.

Na het wisselen van algemeene consideratien worden de artikelen dezer verordening met geringe wijzigingen achtervolgens aangenomen, als met algemeene stemmen de artt. 1, 3—8, 10, 11, 13 en 14, art. 2 met 15 tegen 2 stemmen, zijnde die van de leden Gevers en van Outeren, art. 9 met 15 tegen 1 stemmen die van het lid Gevers, art. 12 met 14 tegen 2 stemmen, zijnde

die van de leden van Outeren en le Poole. Op het voorstel van het lid Sikkel Groos is een nieuw art. aangenomen met 12 tegen 4 stemmen, zijnde die van de leden Stoffels, van Outeren, le Poole en den Voorzitter, welk art. geplaatst wordt na art. 9 en waardoor alzoo de verdere artt. een n°. opspringen.

De Verordening wordt in haar geheel vastgesteld met 14 tegen 2 stemmen, zijnde die van de leden Gevers en van Outeren, hebbende het lid de Bosch na de behandeling van art. 9 de vergadering verlaten.

De Verordening luidt aldus:

Art. 1. Alle ten verkoop bestemd brood is aan keuring onderworpen.

Art. 2. Geen ander brood mag ten verkoop worden aangeboden dan goed bewerkt en doorbakken. Het moet in soort en hoeveelheid uit die bestanddeelen zijn zamengesteld, die onmisbaar zijn om het te doen strekken tot gezond voedsel.

Art. 3. Het roggebrood en van de tarwebroodsoorten, het gebrekte of zoogenaamde hoogbrood, mogen niet verkocht worden dan duidelijk gemerkt met een cijfer, aan de bakkers, door Burgemeester en Wethouders te geven.

Art. 4. De bakkers en broodslijters moeten de wagens en manden, waarmede zij hun brood vervoeren of rondbrengen, met hunne namen en het hun overeenkomstig art. 3 gegeven cijfer duidelijk merken.

Art. 5. In elken broodwinkel moet eene schaal met het noodige gewigt voorhanden zijn, ten einde de verbruikers, dit verlangende, het gewigt van het brood kunnen onderzoeken.

Art. 6. Op een zwart bord, dat in de broodwinkels zoodanig voorhanden is, dat het van de straat af kan worden gelezen, worden de broodsoorten aldaar verkrijgbaar vermeld, met opgave van den prijs naar het gewigt berekend.

Art. 7. Een in plano gedrukt exemplaar dezer verordening moet in de winkels der bakkers en broodslijters voorhangen.

Art. 8. Wanneer de broodkeurders, ter betere beoordeeling van eenig brood, noodig achten dit door te breken of door te snijden, mogen de bakkers of de broodslijters dit niet beletten.

Art. 9. De bepalingen van de artt. 1, 2, 3 en 4 dezer verordening zijn ook toepasselijk op het brood, dat, buiten de Gemeente gebakken, daar binnen wordt gesleten.

Art. 10. De broodkeurders, de beambten van politie en de ambtenaren der stedelijke belastingen zijn belast met de handhaving dezer verordening, en maken van alle overtredingen op den ambtseed proces-verbaal op, aan den Burgemeester in te dienen.

Art. 11. Aan de broodkeurders wordt de bevoegdheid toegekend, om, met inachtneming der bepalingen van art. 12 der wet van 31 Augustus 1853 (*Staatsblad* N°. 83), ter uitvoering van art. 2 dezer verordening, de winkels, de bakkerijen en de plaatsen waar de bakkers en de broodslijters hun brood en hun meel bewaren, ten allen tijde binnen te treden.

De bakkers en de broodslijters zijn verpligt hun op de eerste aanmaning die plaatsen aan te wijzen.

Art. 12. Met geldboete van *een* tot *tien* gulden worden gestraft de bakkers en de broodslijters, welke de voorschriften van de art. 3, 4, 5, 6, 7 en 8 niet hebben opgevolgd.

Art. 13. Met geldboete van *vijf* tot *vijf en twintig* gulden en gevangenisstraf van *een* tot *drie* dagen, zoo te zamen als afzonderlijk, worden de bakkers en de broodslijters gestraft, die in strijd met de bepaling van art. 2 gehandeld hebben.

Art. 14. Het door de broodkeurders afgekeurde brood wordt verbeurd verklaard.

Art. 15. Alle vroegere verordeningen op het bakken en verkoopen van brood vervallen.

5°. Rekening van Diakenen der Ned. Herv. Gemeente over 1853 van den 17 Mei tot aan het einde des jaars.

Overeenkomstig het voorstel van de Commissie van Finantie, wordt deze rekening met algemeene stemmen goedgekeurd, in ontvang tot een bedrag van *f* 38454.67 en in uitgaaf *f* 39425.20 en alzoo sluitende met een nadeelig saldo van *f* 970.53, 't geen door de rendanten in hunne eerstvolgende rekening in uitgaaf zal worden geleden.

6°. Rekening van Regenten van het Minnehuis over 1853.

Deze rekening is, nadat de daarbij overgelegde suppletoire staat van begrooting en eenen staat van af- en overschrijving waren goedgekeurd, overeenkomstig het voorstel van de Commissie van Finantie vastgesteld in ontvang ter somma van *f* 19864.37⁵ en in uitgaaf ter somma *f* 19844.47⁵, met bepaling dat het batig slot *f* 19.90 door de rendanten in hunne eerstvolgende rekening zal moeten worden verantwoord.

7°. Benoeming van een Commissaris over de Gazfabriek.

Het stembureau bestaat uit de HH. Luzac, Siegenbeek, Olivier en den Burgemeester.

Van het dubbeltal door Commissarissen over de Gazfabriek voorgedragen, vermeerderd met een gelijk dubbeltal van Burgemeester en Wethouders, verkregen de HH. ten Sande 9, Leembruggen 4, Krantz 2 stemmen en van Outeren eene stem, zoodat de Heer Michiel Gerardus ten Sande is benoemd tot Commissaris over deze inrigting.

Waarna de Vergadering is gesloten.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van A. G. LA LAU.